

Med kräm i grovfodret och rostade åkerbönor ökade avkastningen på Nygården i Hjo med sex kilo mjölk per dygn.

Text & foto: Lisbeth Karlsson

Avkastningen sköt i höjden med rostad åkerböna

PÅ NYGÅRDEN UTANFÖR Hjo vid Vätterns västra strand driver Anders Widinghoff ekologisk mjölkproduktion med 180 mjölkande kor. De utfodras med fullfoder samt en mindre giva kraftfoder i robotarna.

Anders har under många år odlat åkerböna och haft det som ett proteinfoder i fullfodermixen. Han har dock haft målsättningen att göra sig mindre beroende av inköpt foder, vilket korna har fått som koncentrat i roboten (efter avkastningsnivå) och i fullfodermixen (färdigfoder).

Sedan i november, när kollegan Bengt Engdahl införskaffade och installerade en ToastMaster bönrost från Mosegården, har Anders därför rostat sina åkerbönor hos Bengt och använt i utfodringen av mjölkorna.

- Jag såg en chans att få ner kostnaderna för det högvärdiga proteinet genom att värmebehandla åkerbönorna. Jag ville ersätta sojaproteinet med rostad åkerböna. Kostnaden för rostningen inklusive transport räknar jag ligger på 50 öre per kilo, säger Anders Widinghoff.

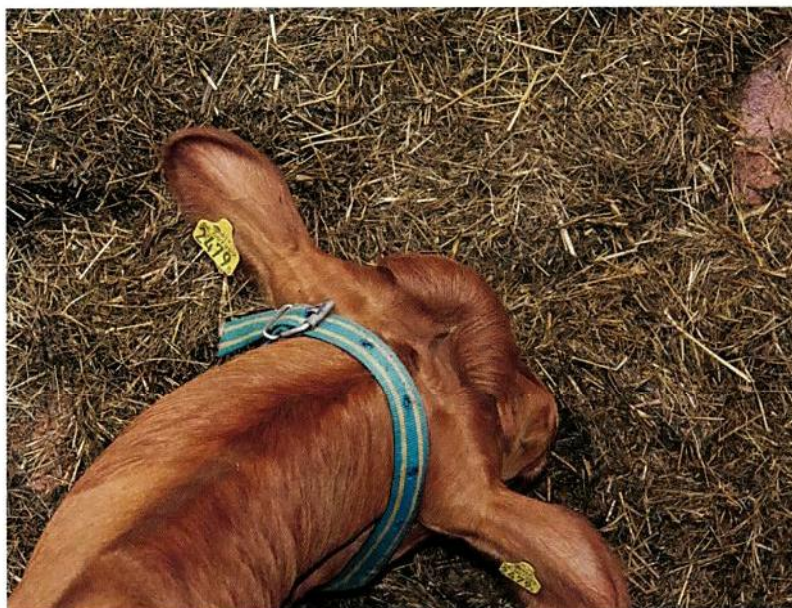
TILLSKOTTET AV ROSTAD åkerböna gav en fantastisk effekt. Innan förändringen producerade korna 33-34 kilo per dygn på den ursprungliga foderstaten. Med ett tillskott av 1,5 kilo rostad åkerböna så ökade dygnsavkastningen till cirka 40 kilo per dag.

- Men tillskottet av rostad åkerböna var inte den enda ändringen som skedde i besättningen under den här tiden, säger Anders Widinghoff.

Innan rostad åkerböna lades till bestod fullfodermixen av: förstaskörd ensilage (två partier varav ett med högt proteininnehåll), andraskörd ensilage, helsädesensilage (korn/havre/ärt), malt rapsfrö, vanliga åkerbönor, vete och havre.

- Mixen var beräknad för 30 kilo mjölk. Sedan toppade vi med kraftfoder i roboten, Lantmännens Koppla Amin.

NÄR DE VANLIGA åkerbönorna (två kilo per ko och dag) byttes ut mot rostad åkerböna (1,5 kilo per ko och dag) i foderstaten gavs de i fullfodermixen. Ungefär samtidigt byttes helsädespartiet till ett som bestod av lupin och vårvete. Anders tanke var att man skulle dra ner även på kraftfoder i fullfodermixen, men när de rostade åker-

● Nu utformas ett nytt system för utfodring på Nygården bland annat för att optimera kotrafiken.

● Anders Widinghoff.

bönorna hade tillkommit så började korna alltså snabbt öka i avkastning.

- Vi gjorde faktiskt inte så stora minskningar på det inköpta kraftfodret. När vi fasade in de rostade åkerbönorna så ökade ju korna i mjölk så förbaskat, så vi låg kvar på den ursprungliga kraftfodernivån, säger Anders Widinghoff.

PÅ NYGÅRDEN byggs det nu om. På foderbordet ska ensilage, helsädesensilage samt en mindre mängd åkerböna och rapsfrö utfodras. I kraftfoderstationer utfodras det egna kraftfodret och i roboten det inköpta kraftfodret samt den egna blandningen.

- Kombinationen fullfoder, eko och mjölkrobot fungerar inte så bra. Jag har bara ett foderbord så jag kan inte styra med gruppindelning och olika mixer till kor i olika laktationsstadier. Utfodringen blir då lite mer trubbig när jag ska styra kotrafiken.

Planen är att fortsätta rosta åkerbönorna och göra en egen kraftfoderblandning av rostad åkerböna, vete och havre.

- Jag vill få kraftfodertilldelningen lite mer individstyrd. När vi kommer så långt kan vi börja minska på inköpt kraftfoder och få ner totalfoderkostnaden ytterligare, säger Anders Widinghoff. 📌